

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 K., félévre 4 K.,
 negyedévre 2 K.
Egyszeri szám ára 16 fill.
 Hirdetések mérsékelt árak szerint

A lap megjelenik minden esztendőnkön.

Felelős szerkesztő:
Brankovics György.

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Deak-utca 8.
 hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: István-utca 9.
 Ez a lap anyagi részét illető közle-
 mények és előfizetési díjak küld-
 Kiadótulajdonos:
Fuchs Antal

PEST MEGYE SZABADELVŐ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA

Polgártársak.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közgyűlése folyó évi július hó 21-én egy bizottságot, az ugynevezett 65-ös bizottságot küldte ki a vármegye hatóságainak egyöntetű eljárásának és a tisztviselők működésének támogatására.

Ezen bizottság: Elnök: báró Prónay Dezső, alelnökök: Gulner Gyula és Holló Lajos dr., tagjai: Angelli Márton, Babó Mihály dr., Baráth Kálmán, Baross János dr., Bellaag Imre, Beniczky Lajos, Benkő István, Benyovszky Sándor gróf, Biró Zsigmond, Blaskovich Ernő, Bottlik János, Dalmady Győző, Darányi Gyula, Dessewffy Emil gróf, Dubravitzky László, Fazekas Agoston, Förster Aurél dr., Freysinger Lajos dr., Gosztonyi Miklós, Gosztonyi Tibor, Gömörly Aurél dr., Haader György, Halász Gyula, Hermán Ferencz dr., pálóczi Horváth István, Horváth József (Czepléd), Huppert Jakab dr., Károlyi Sándor gróf, Katona Gyula, Keglevich Gábor gróf, Keglevich Miklós gróf, Keserü Antal, kolozsvári Kiss István, Kossuth Ferencz, Kostyán József, Kovách Gáspár, Krasznay Ferencz dr., Laszlovszky Béla, Liptay György, Magyar-Kossa Sámuel, Majthényi Károly, Molnár Albert dr., Molnár Albert (Fót), B. Molnár Sámuel, Muzsik Lajos, Nyáry József, Pozsgay Miklós, Prónay Gábor báró, Rákóczy István, Révész Béla dr., Schiffer Márton, Schlesinger Sámuel (Törte), Simonfi Jakab, Sivó Miklós, Szász János, Szemere Huba, Szemere Miklós, Takács József (Czepléd), Tóth Imre, Tóth Sándor, Ugró Gyula dr., Vigyázó Sándor gróf, Weresmarthy Miklós dr.,

Weresmarthy Ödön, Wodiáner János dr., jegyző: Szabó Géza.

Ez a bizottság elsőrendű feladatul tekinti azt is, hogy az adózó polgárok érdekeit védje és óvja. Ebből kifolyólag az adózó polgárokhoz a következő felhívást intézzük:

Magyarország törvényei szerint, nevezetesen az 1504: I. és 1867: X. t.-cz. értelmében újabb országgyűlési megállapítás és megajánlás nélkül adót kivetni s behajtani nem lehet. Köztudomásu, hogy az országgyűlés a most folyó évre a költségvetést még nem szavazta meg s ebből az következik, hogy mindaddig, míg ez az állapot tart, állami adót fizetni senki nem köteles.

Az adózó polgárok tehát alkotmányos jogukkal élnek, a mikor az országgyűlés által meg nem szavazott állami adókat most nem fizetik. Jóakarattal figyelmeztetjük azonban polgártársainkat, hogy a mikor ezzel nemcsak alkotmányos jogot gyakorolnak, hanem hazafias kötelességet is teljesítenek, *ne állassák magukat egy pillanatra sem azzal a gondolattal, hogy az erre az évre járó adót egyáltalán nem kell majd megfizetni.* Eljő az idő, mikor vége szakad a mostani áldatlan állapotnak s rendes kerékvágásba kerül állami életünk. Ekkor pedig mindenkinek meg kell majd fizetni elmaradt adóját.

Gondoljon tehát mindenki a jövőre s az adóra megtakarított filléréit legye félre, őrizze meg továbbra is biztos helyen (takarékpénztárban, — vagy hitelszövetkezetben) s ne fordítsa könnyelműen másra, hogy a

fizetési kötelezettség készületlenül ne találja.

Igen követeli ezt mindenkitől a saját maga, így követeli édes hazánk érdeke.

Budapest, 1905. évi július hó 17.
 Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye közgyűléséből kiküldött 65-ös bizottság:

Szabó Géza
 jegyző.

Báró Prónay Dezső
 elnök.

Az okos asszony.

— Társadalmi csevegés —

Szép az okos asszony, ha — a másé!

Nekem bizony nem kell az ilyen okos, tudós asszony, ez nagyon alkalmatlan!

Igy beszél és így gondolkozik sok férfi a ki attól fél, hogy az okos asszony esetleg nem veti alá magát mindenben férjének, hogy saját véleményét nyilvánítja, vitatkozik vele, szóval a saját egyéniségét is érvényesíti.

Igy itélkeznek azok a férfiak, kik azt hiszik, hogy az eszes, művelt nő nem lehet jó gazdasszony és gondos családanya. Sőt vannak nők is, kik e hitben nevelkednek és leányaikat is így nevelik, abban a hiszemben, hogy csak a korlátolt eszű libácska lehet jó házi asszony, az okos nő pedig csak tudomány, irodalom, művészet és politika iránt érdeklődik és egy rántást sem tud megkeverni.

Az ilyen gondolkodás, az ilyen itélkezés s az ilyen hittet szemben kijelentjük, hogy egyáltalában nem okos nő az, a ki csak tudománnyal, irodalommal, művészettel és politikával foglalkozik; és hogy:

sehol a világon, semmiféle foglalkozásnál nem árt az ész, mért lenne tehát a háziasszony kára?

Miért idegenkedik tehát annyi férfi az okos nőtől?

TARCZA.

A nagy akadály.

— Elbeszélés —
 (Folytatás.)

— Istenem, édes Istenem! — ismétlé mindig biztosab, szilárd hangon — [most már tudta, miként kell vezekelnie, hogy bünbocsánatot nyerjen! Minden felelelem nélkül haladt végig a sötét szobákon, az iszonyt legyőzte s az emeletre irányította lépteit. Midőn Emma néni ajtaja mellett elhaladt, megcsókolta a kilinest. Tekintete véletlenül a kulcslyukra esett s látta, hogy Emma az íróasztal mellett ül s levelet ír, közbe-közbe pedig gyöngéd pillantásokat vet egy fényképre. Nellike még egyszer megcsókolta az ajtót s tovább haladt. Nem tudta, hogy az ő fényképe volt az, a melyet oly szeretettel szemlélt és hogy a levél, a melyet írt, neki szólt, de talán megsejtette a szivecskéje, hogy tőle bucsúzik.

Ugy is volt. Emma igazán kedves szavakkal bucsúzott el a leánykától. Nagy fejfájással, az utazás váratlanságával mentette magát s a viszontlátás reményével kecségette őt.

Többet nem irhatott, rettentően szőgyelte magát gyöngeségének ártatlan fültanuja előtt. Nem volt képes a gyermek szeme elé lépni. Később, ha majd elalszik, odalopózik az ágyához s megcsókolja őt.

Midőn Nellike a gyermekszobába ért, a lámpát már égve s az estebédjét az asztalán találta. A terítés módjából s a lámpa füstöléséből lehetett látni, hogy nem Katicza, hanem Zsuzsi keze működött itt, a ki nem sokat törődött a gyermek-leány hollétével. Az étel régóta ott lehetett már az asztalon, mert a leves egészen kihűlt. Nellike lecsavarta a lámpát, kinyitotta az ablakot, hogy a bűdös levegő kimehessen, azután kiöntötte a hideg levest a kertbe, a kenyérből csak egy falatot vett meg, a többit elmorzsolta a madarak számára, azután össze-vissza nézegette a szekrényeit, esomagolt s közbe-közbe apró ezédulákat írogatott.

Midőn Katicza a jószívű szakácsné felnézett a gyermekszobába, nagyon megörült, hogy a gyermek nyugodtan foglalkozott.

— Ezt már szeretem! — mondá az ágyat bontogatva, majd a kislányt vetkőztette.

Nellike egy szót sem szólt az egész idő alatt s Katicza azt gondolván, hogy álmos, beszélgetéssel nem akarta felizgatni.

— Igy, most lefekhet drágám! Aludjon

jól s álmodjon szépeket! Később majd feljövök s a Zsuzsi ágyába fekszem, addig nem fog ugy-e félni?

— Nem! — válaszolá Nellike, feltűrően mosolyogva. Nem vagyokfélős! Majd gyorsan megölelte kis karjaival Katiczát és megcsókolta.

— Köszönöm, Katicza! Jó éjszakát Neked is adok valamit! — és egy arany szívet nyomott a kezébe.

— Ó báránykám, ezt a drágaságot csak tartsa meg, én örömezt kiszolgálom!

— Csak fogadd el Katicza, emlékül . . . tőlem! . . . hangzott a válasz komolyan s olyan szomorú tekintettel, hogy Katicza nem akart vele tovább ellenkezni, elfogadta az arany szívet, de csak azért, hogy reggel Pornóy urnak kézbesítse.

— Ha ugy akarja, kedvesem, hát el fogadom, sőt meg is köszönöm!

— Jól van Katicza, Isten áldja meg!

A bucsuzás hangja megremegettette a szakácsné szívét s legjobban szeretett volna a mellékszobában maradni addig, a míg a leányka elalszik, de Zsuzsi elhagyta már a házat s ennek következtében kétszer annyi teendője volt, nem maradhatott.

Nellike felemelkedett ágyában. Hallgatózott s miután meggyőződött, hogy Katicza nem tér vissza és senki sincs a köze-

Okvetlenül korlátolt eszűnek kell lenni egy háziasszonynak?

Hiszen éppen a háztartás ügyes vezetése igen bonyolult feladat, melyhez nem csupán szorgalom, de gondolkodás, előre látás, számítás, rendezési elhivatás stb. szükséges.

Ha a férfinek csak a saját szempontját tartjuk szem előtt, akkor igaz van némileg.

Azt kívánja, hogy neje csak visszhangja, árnyéka legyen, csupán rendeleteit kövesse, tehát félig-meddig türelmes rabszolgája legyen az asszony.

Azt hiszi, hogy ezzel kényelmes, eszű otthont biztosít magának, pedig rettenetesen esalódik önzésében, mert a gondolat- és akarat nélküli eszköz nem élettársa, nem szórakoztatja, nem vidítja fel, sőt a gondjait sem osztja meg.

Ennek a kiesényes önzésnek az a büntetése, hogy a férj a nejét nem tiszteli, sőt meg is unja és eselődnek tekintti.

Ha igaz lenne, hogy az okos nő képtelen házárt rendesen vezetni, akkor igaz lenne a férfiaknak, de a legtöbb esetben az okos, művelt nő egyúttal jó háziasszony is, a ki izléssel berendezett otthonában arra is ügyel, hogy a háztartás gépezete esedékesen, észrevétlenül működjék. Ha vendégeket vár, mindent előre elkészít, elhatározás a vendégek mulattatásának szentelheti idejét, míg az ostoba, félénk háziasszony folyton kulesokkal esorompólva ide-oda futkos, ebéd alatt szomszédja szavaira sem figyel, annyira elfoglalja a gond: gyorsan és jól tálnak-e, sikerült-e minden étel stb.?

Van akárhány nagyvilági nő, kinek példás a háztartása, pedig még látogatásokat tenni, koresolyázni, színházba járni is rá ér, mert helyes a beosztása.

Nos tehát éppen a helyes beosztáshoz a helyes intézkedéshez nagyon szükséges az ész, az okosság.

Különös ellentét az, hogy a férfi, ki nagyon egyszerű és alázatos nőt vett feleségül, igen szívesen foglalkozik szellemes, művelt nőkkel, sőt ha saját házában vendégséget ad és neje nem tudja mulattatni a vendégeket, keserű szemrehányásokat tesz neki ügyetlenségeért.

Sokan — a szarnok természetű férfiak — abban a tévhitben nősülnek, hogy az ostoba nő rendszerint szelíd és engedelmis, pedig hajh de keserűen esalódnak.

Még csak ezek a Xantippák!

lében, kiugrott az ágyból, viszáment nesz-telenül a nappali szobába, a melynek nyitva volt a nagy boltíves ablaka s melyen a hold fényének kíséretében a meleg szeptemberi éjnek szelid levegője áradt be. A fény ezüst szallagként feküdt a szoba kockakatalánján s a lányka aranyhajú alakját tündéresen övezte körül, míg az élettelen bábuk, melyek zománc szemekkel a gyermek mozdulatait látszott kíséreni.

Nellike még egyszer végig nézte, hogy a kis esomagok s a rajtok levő ezédulak rendben vannak-e, azután a nyitott ablakhoz ment s a kertbe tekintett alá. Az épület mentén két emeletnyi mélységben vonult el alatt a széles kőlépcsőzet. A későn viruló rózsák és rezedák áldozatkészen lehelték illatukat a fák koronái felé, mit ezek szelid hajlongással fogadtak.

Oly szép, eszedes s nyugodt volt minden — s Nellike azalváásra, az örök alváásra gondolt.

— Nem is okozhat valami nagy fájdalmat! — mondá halkan, felmászott az ablak párkányára s még egy tekintet röpített az ég felé, kezeit imára kulesolva rebegé:

— Édes Istenem! légy ismét jó hozzám végy magadhoz az égbe! és azután . . . leugrott a sötét — a halálos mélységbe.

(Folyt. köv.)

Ezer példa van arra, hogy híres államférfiak, tudósok egészen egyszerű nőt, néha alacsony sorsból vesznek nőül csak azért, hogy otthonukat gondozza és kényelmessé tegye, s a dolognak a vége az, hogy egyszerre igen kemény papucs alá kerülnek, mert a műveletlen nőt nem lehet meggyőzni: ha nem történik meg az akarata, sir veszekszik, sőt — káromkodik is és a szerencsétlen férj futva menekül a hivatalba vagy a kávéházba vagy a körbe és klubba.

Véleményünk szerint tehát nem szabad a leányokat a magasabb tanulástól távol tartani, a művelődés útjától elzárni csak azért, hogy a jó háziasszonyokká váljanak, sőt ellenkezőleg azért kell őket taníttatni és művelni, hogy azokká váljanak, mert éppen az okos, a tanult asszonyból lesz olyan jó feleség és jó anya, a ki mindent nem gépiesen, hanem meggondolva tesz, a kinek legfőbb vágya, hogy az otthonát rendben tartva, a jó konyhára ügyelve, hozzátartozóit boldoggá tegye.

Délelőtt legyen tisztán háziasszony, délután azonban szentelje idejét férjének, művelje gyermekei szívét és lelkét.

Ha megkérdeznénk egy olyan önző férfit, kívánja-e hát, hogy gyermekei is olyan egyszerű korlátolt eszű emberek legyenek, mint a felesége, bizonyára felháborodással utasítaná vissza a kérdést. Pedig a természetnek nem lehet parancsolni, a természet egyenlően osztja szét adományait és megeshetik, hogy az okos apának, ki oly jól választott feleséget, a fiait egytől-egyig igen ostoba emberek lesznek.

Az okos asszonytól tehát nem kell félni, — csak a nem háziasszonyt kell kerülni.

H I R E K .

— A váci járási közművelődési egyesület idei közgyűlését f. é. július hó 24-én délután 4 órakor tartotta Ujpest község házában közgyűlési termében Ivánka Pál elnöke alatt. A nemes lelkesedéstől áthatott magas szárnyalású elnöki megnyitó, mely a szép számmal megjelent tagokra mély és maradandó hatással volt, — a közgyűlés a választmány által kellően megvitattott és előkészített tárgysorozat tárgyalásába fogott. 1. Jóváhagyta a múlt ülés jegyzőkönyvét. 2. A közgyűlés felvette az újonnan jelentkezett tagokat. 3. A járásból elköltözött tagoktól megkérdezi az egyesület, hogy kívánják-e tagságukat fenntartani, nemleges esetben törli őket. 4. A közgyűlés megvizsgálta az 1904. évi számadást, s miután azt rendben találta, számadóknak a felmentvényt megadta. 5. Megállapította az 1906. évi költségvetést. 6. Perényi Béla New-Yorkban élő hazánkfiak a kivándorlás irányműveletének hasznosítása, valamint a visszavándorlás kérdéséről az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben tartott felolvasásának ismeretese után elhatározta a közgyűlés, hogy megkeresse az Országos Magyar Szövetséget, hogy ezen annyira fontos ügy törvényhozási rendezése iránt tegye meg a szükséges lépéseket. 7. Az alapító tagsági díjra vonatkozó egynemű homályos kérdést az elnökség felderített. 8. Elhatározta a közgyűlés, hogy az Országos Magyar Szövetség, a vallás- és közoktatási minisztérium és a budapesti iskolaegyesülettel kérendő támogatásával Csomád községben állandó gyermek-menedékhelyet létesít és tart fenn. 9. Püspökhatvan, Ujpest, Vácrátót községek és Fischer Ede zsidói lakos részéről az egyesületnek megajánlott segélyeket a közgyűlés köszönettel elfogadta. 10. Felhívta a közgyűlés az egyesület tagjait, hogy az alkoholizmus ellen Budapesten f. é. szeptember havában tartandó kongresszuson vegyenek részt. 11. A házi nyul tenyésztésének ismertetése után elhatározta a közgyűlés, hogy ezt a kereseti forrást a járás szegényebb lakosságával megismerteti, annak előnyeit feltárja s iparkodni fog azon, hogy a házinyul tenyésztés nálunk megho-

nosodjék. 12. A községi takarékpénztárak ismertetésére az egyesület szakértői fog felkérni, hogy erről a tárgyról Ujpesten felolvasást tartson. 13. Felkérte a közgyűlés az egyesületi tagokat, hogy a József kir. főhercege szanatórium Egyesületet tagok gyűjtésével támogassák. Néhány kisebb indítvány után a tisztújítás ejtetett meg, mely alkalommal a közgyűlés az egyesület elnökévé ismét Ivánka Pált, kinek az egyesület keletkezése és továbbfejlesztése körül hervadhatlan érdemei vannak, egyhangú lelkesedéssel választotta. Néhai Illek Vince elnök helyébe Zsoldos János választott meg. A többi tisztviselői és választmányi tagok megmaradtak.

— **Rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés.** Ujpest község képviselőtestülete f. hó 29-én, szombaton délután 3 órakor rendkívüli képviselőtestületi közgyűlést tart, melynek napirendje a következő:

1. Intézkedés a fogvasztási adóról.

2. A vármegyei közigazgatási bizottságnak 2138. kb. 1905. sz. véghatározata Ligeti (Lóvy) Sámuelnek bizonyítvány kiadásáért beadott kérelméről.

3. Az általános osztrák-magyar légszész-társulat igazgatóságának felelőssége a község 7467. kiz. 1905. számú határozata ellen.

4. A községi tisztviselők kérelme a hivatalos óráknak egyhuzamban való megtartása iránt.

5. A helypénzbérlők kérelme a szerződés meghosszabbítása iránt.

6. Geduly Lajosné és Klopfer Lipótné női ipariskolai tanítónők tiszteletdíj iránti kérelmük.

7. Szentandrassy István telekfelosztás iránti kérelme.

8. Előterjesztés Szilasi (Puhl) József Ágost, Horváth Alajos Gyula, özv. Glock Fülöpné, Hendl Gusztáv, Friedmann Regina, özv. Szedlaesek Józsefné, Raftli Jusztina Teréz, Leszkóczy Erzsébet, Gere Árpád, Béla és Lajos, Rosenthal Ferenc és Mária, Orosz János, Freimann Gyula, Császár Ferenc és Lipót, és Kohn Ignác illetőségéről.

— **Ösztöndíjak.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet a budapesti felső ipariskolai alapított ösztöndíjakra. Ez ösztöndíjakra pályázhatnak a budapesti m. kir. állami felső ipariskola azon tanulói, a kik a budapesti kereskedelmi és iparkamara területén (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye, Budapest székesfőváros, Keeskenét t. h. j. f. város, Fejérmegye és Székesfehérvár szab. kir. város) születtek, vagy illetőséggel bírnak. Pályázhatnak továbbá a kamara területén illetőséggel bíró olyan tanulók és iparosokédek, a kik a *jöv. iskolai ében a budapesti m. kir. állami felső ipariskolába akarnak lépni* s a nevezett intézetbe való felvétel feltételeinek megfelelnek. Az iskolai és gyakorlati bizonyítványokkal felszerelt folyamódások ez év augusztus hó 16-ig a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnökségéhez (V. Szemere-utca 6.) nyújtandók be.

— **Az építő-ipar bajainak orvoslása.** Az építő-iparnak nemesak a fővárosban, hanem országsszerte a következők a legnagyobb bajai: 1. Az építő-ipari alkalmazottak képesítésére nincs semmiféle törvényes intézkedés. 2. Az építkezésnél hiányos az ellenőrzés és 3. nagy visszaéléseket szül a kontárkodás. A budapesti építő iparosok a tanács útján kérik tehát a kereskedelmi minisztert, hogy a Hegedüs Sándor minisztersége alatt készült országos szabályzatot léptesse életbe s a kontárkodást szigorított testületi és hatósági eljárással szüntesse meg. A főváros tanácsa hozzájárult mind a két előterjesztéshez s a panaszok orvoslása céljából maga is megfelelő szellemű feliratot intéz a kereskedelmi miniszterhez. A budapesti építő-iparosok mozgalma az újpesti építő-iparosok is nyomon követhetnek, mert hiszen a nem képesített ugynevezett kontár iparosok Ujpesten is végeznek számos munkát: a kipróbált, megbízható és képesített pallérokban Ujpesten is nagy a hiány s végül az építkezések egy nagy részét itt is szakértelemmel nem bíró vállalkozók vállalják el.

— **Az újpesti Ipartestület előjárósága** f. hó 13-án tartotta rendes havi ülését, me-

Ilyen Pohl Károly titkár a következőleg számolt be az ipartestület június havi ügyforgalmáról: munkaviszony 1747 esetben fordult elő, ebből iparos segédre 1031 esik, iparos segéd munkába lépett 449, abból kilépett 582, tanonc szerződött 35, fészabdult 20, iktatói szám 331, panasz beadott 47, ebből hivatalból elintéztetett 19, iparkihágás miatt feljelentetett 4. Pénztári jelentés szerint havi bevétel 633 K 80 f., kiadás 434 K 21 f., összes maradvány az év elejétől számítva 2347 korona 35 fillér.

— **Tűzoltók ünnepélye.** Az „Ujpesti Önkéntes Tűzoltó Testület,” melynek ez időszert dr. Oszmann Mór az elnöke, az idén éri meg fennállásának 35-ik évfordulóját. A testület ez alkalomból nagy ünnepélyességre készül, melynek előkészítésére egy bizottságot küldött ki a választmány.

— **Esküvő.** Schaff Rezső, póstatakarék-pénztári tisztviselő, f. hó 22-én vezette ol-tárhoz a helybeli ev. templomban Boldog Margit kisasszonyt, Boldog Kálmán leányát. — Boldog Kálmán állami végrehajtó f. hó 23-án esküdött örök hűséget Cereda Paulina kisasszonynak.

— **Az iparossegédek közmunka kötelezettsége.** — Zalaegerszegen nagy nyugtalanságot okozott a város polgármesterének egy rendelete, a melylyel az iparossegédek a közmunkáknak természetben való lerovására akarta kényszeríteni. A polgármester ugyanis az iparossegédek vonatkozásában a közutakról szóló törvényt úgy értelmezte, hogy a városi közmunkákat azoknak is természetben kell leróniuk, holott az iparossegédek a községi közmunkák alól az eddigi gyakorlat szerint föl voltak mentve. Az 1890. évi I. t. cz. 49. szakaszának d) pontja ugyanis így szól:

A kézi munka kötelezettség alól felmentvők: azon szegődött szolgálk, személyeiket illetőleg, kik szolgálataikat teljesen másnak adván rendelkezés alá, azokra nézve szabadon nem rendelkezhetnek.

A törvénynek ez az intézkedése, éppen úgy, mint legtöbb törvényünk, hiányos és kétértelmű, mert ámbár az iparossegédek nem szolgálk, viszont szolgálataikat teljesen rendelkezése alá bocsátják a munka adónak.

A polgármester tehát elrendelte, hogy az összes ipari munkások a községi munkát természetben, személyesen róják le és többeket közülök hétfő reggelre be is rendelt a munkához. Az iparossegédek sérelmesnek találván ezt az intézkedést, tüntetést rendeztek a polgármester ellen és katonaságnak kellett a rendet helyreállítania. Ez esetből kifolyólag kereskedelemügyi minisztérium szakosztálya a homályos törvényszakaszt a következőleg magyarázza:

Az iparossegédek és kereskedelmi alkalmazottak az 1890. I. törvényczikk 49. és 50. szakaszai szerint s a kereskedelmi miniszter által jóváhagyott vármegyei szabályrendelet értelmében közmunkakötelesek, de ezt a közmunkát pénzben is megválthatják. Természetesen csak akkor kötelezhetők lerovásra, ha fizetni nem akarnak, vagy illetékeik behajtására kiállítás nem volna. Az illetékes hatóságok azonban a fönnebbtől eltérő határozatokat is behozhatnak. Az sínes kizárva, hogy a legfelső fórum, a közigazgatási bíróság konkrét esetekben ettől eltérőleg határozhasson.

A kérdés mindenestre elég közletről érdeklí az iparosokat, s mivel a közletréből láthatólag eddig eléggé tisztázva nines, megérdemli, hogy a szakkörök figyelmét e helyen felhívjuk rá.

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Collegiumának jogakadémiaján az 1905—1906. tanévre a beiratások f. é. szeptember 1-től 12-éig eszközlendők; az előadások pedig szeptember 16-án veszik kezdetüket. Utólagos felvételnék szept. 13—15. napjain dékáni, azután pedig a tanári-kari engedélylyel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, kik tényleges katonai szolgálatakat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szeptember hó 1-étől 15-éig terjed.

Jegyzet. A jogakadémiai hallgatók általában részesülhetnek a Collegium kebelében fennálló tápintézet kedvezményeiben (az erre nézve megállapított díjak a következők: ebéd és vacsoráért az I. félévben — szept. 1.-től decz. végéig — 50 K., a II. félévben jan. 2-től június végéig 90 K.; csak ebédért az I. félévben 34 K., a II. félévben 50 K. az elmúlt tanév folyamán nagyszabásu új és kényelmes tápintézeti épületet emeltek s az ellátást is megjavították). Az arra érdemesek igényt tarthatnak a Collégium által évenként kiosztani szokott öszöndíjakra; valamint a szegénysorsuak tandíjmentességre, tápintézeti díj elengedésre s a jelentékeny alaptökével rendelkező „Jogász segély egyesület” támogatására számíthatnak. Ag. hitv. evang. lelkészek, tanárok és tanítók fiai, a mennyiben szorgalom és magaviselet tekintetében kifogás alá nem esnek, külön folyamodás mellözésével a tandíj felét fizetik. A jogakadémiai ifjusági-, valamint a nagy kollégiumi nagy könyvtár fog a hallgatók rendelkezésére állani. Mindennemű felvilágosításokkal — levélbeli megkeresésekre szívesen szolgál a jogakadémia igazgatósága.

— **Haragos bíró.** Érdekes embert temettek a minap Londonban Robert Malcom Kerr-nek hívták az öreg urat, negyvenkét esztendeig volt bíró és semmit sem gyűlt jobban, mint — a pörösködést. Valóságai réme volt az uzorásoknak és a könnyelmű hitelezőknek. Az ilyen ember, ha a pöre Kerr bíróhoz került, okosabban tette, ha inkább veszni hagyta a pénzt, mielőtt tárgyalásra került a dolog. De féltek tőle az ügyvédek is, mert rendszeren ezzel a kijelentéssel kezdte a tárgyalás: — „Okos ember nem pörösködik, mert a pörösködés mindig többbe kerül, mint a menüit kap a rőcén az ember, és a pénz elpazarlásának a legostobább módja az, ha az ember ügyvédeknek adja.” — A tanuk vallomására jóformán semmit se adott. Erőről így nyilatkozott: — A papír ősős, a tinta ősős, a toll ősős, tessék mindenről írást csinálni, mert az írás holnap nem mond mást, mint a mit tegnap mondt. A tanu igen. Dávid király elhamarkodva mondotta: „Mind den halandó hazug” — lett volna annyi ideig bíró, mint én, nyugodt megfontolással mondhatta volna ugyanezt”. A gorombasága mellett azonban nagyon igazságos ember is volt az öreg bíró: a londoni lapok nagy elismeréssel emlékeztek meg róla.

— **Beiratás a felső ipariskolába.** A budapesti m. kir. állami felső ipariskolában (VIII. Népszínház-utca 8.) a beiratás szeptember első napjától 5-éig tart. Az intézettnek négy szakosztálya van, u. m. a gépészet-vegyészeti, fémvasipari és faipari szakosztály. Az intézetbe rendszeren tanulóknak felvétetnek azok a 15. életévet betöltött ifjak, kik a polgári iskola, gimnázium, vagy reáliskola négy alsó osztályát sikeresen elvégezték. Továbbá az ipari szakiskolák két osztályát jelesen végzett tanulók, végül iparossegédek és mindazok, kik az előbbi pontban kívánt ismeretekben a felvételi vizsgálatnál kellő készütséget tanúsítanak. Általában szükséges, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakasportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett, de legalább is azon kőthavi szünidő alatt, a mely után az intézetbe akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen s ez hatóságilag is igazolandó.

I R O D A L O M.

— **A könyvkötészet remeke.** Szerkesztőségünknek bemutatott 10 kötet művet díszkötésben, melynek kötése igazán a párisi világkiállításra is helyt foglalhatott volna. A kötés 14 színben van előállítva, dus arany nyomással, keret gyanánt köröskörül elragadóan bájos virág gürland vonul végig. Az ember önkénytelenül meg akarja fogni a kötésben levő díszeket, oly mesterien vannak azok előállítva. Ilyen kötet műhöz, melynek bolti ára 30 korona, ingyen juthat bárki, csupán a bekötési táblába való beillesztésért fizet darabonként 12 krt, vagyis 1 frt 20 krt. ha előfizeti a „Tolnai Világ Lapja”-t, félévre 4 frt helyett 2 frt 48 krral. Előfizetések a „Magyar Keresk. Közlöny”-höz küldendők, Budapest, VII., Károly-

kőrut 9. Öszintén ajánljuk nb. előfizetőinknek ezen rendkívül érdekes lap megrendelését annál is inkább, mert egy pompás kis házi könyvtár birtokába juthat alig számba vehető összegért, melyben a magyar irodalom színe java, képviselve van ezen művekben.

Óvás.*

Ezennel felszólítom minden ismerőseimet és üzleteseket, hogy Löwy Gáspárnak semmi néven nevezendő hitelt ne adjanak, mert azokért felelősséget nem vállalok.

Kelt Dunakesz, 1905. július 27.

Tisztelettel

Löwy Izidor, kereskedő.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

681. végrh. sz. 1905.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbírósnak 1905. évi V 715. sz. kiküldő és a zombori kir. járásbírósnak 1905. Sp. 156. sz. elrendelő végzése folytán dr. Führer Simon ügyvéd által képviselt Stomatín gyár felperes részére Molnár S. alperes ellen 128 kor. 46 fill. követelés ésjár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1641 kor. becsült ingóságokra az ujpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítésijogot nyertek volna Ujpesten, Községház épületében és folytatva Mária-utca 30. sz. a leendő megtartására határidőül 1905. évi július hó 28. napján délután 3 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Ujpesten, 1905. évi július hó 6.

Polgár

kir. bírósnak végrehajtó.

Ránduljunk ki Rákospalotára

Van szerenésim Ujpest és Rákospalota n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy **Rákospalotán (Fő ut 62. sz. a. a gyógyszerár mellett) levő Kohn Sámuel fié**

vendég'ömben

naponként jól és ősön lehet étkezni, azonkívül minden **pénteken** frissen készült

halpaprikás és rántott hal

kapható.

Egyben ajánlom saját szüretelésü Rajnai és Olasz Rizling, Szilyáni, Kövidinka és Ezerjó, Mézes és Oportó fajboraimat.

Naponta frissen csapolt sör.

Pontos kiszolgálás, jutányos árak.

A n. é. közönség szíves látogatását és támogatását kéri

tisztelettel

Kohn Sámuel

vendéglős Rákospalotán.

Ovszerek bármely jellege alatt posterestant is rendelhetők.

Odol szájviz nagy üveg	1 kor. 60 fill.
Thymol szájviz	80., 1.50 2 „ — „
Kalodont foggerém	— „ 50 „
Angol illatszerek kimérve deka	— „ 60 „
Francia „ „	— „ 50 „
Virág szappan 6 különböző illat	1 „ — „
Szobaillatok minden illatban	1 „ — „
Fenyő illat 1 ltr. ürtartalom	3 „ — „
„ „ „ kis üveg	1 „ — „
Valódi Lechner Fettpuder minden színben	— „ 90 „
Logerr-Gallett illatszerel... 4., 5. 6	„ — „
Valódi hajfestőszer, utánfestés évente 2-szer	5 „ — „
Angol hajfestő	2 „ 50 „
Tyükszemirto, hatása páratlan kezesség mellett	1 „ 20 „
Halenyv ragasztó szer	— „ 30 „
Valódi kölni viz 3 üveg	1 „ 80 „
„ „ „ 1 literes üvegben	4 „ — „

Manicur kézápoló szerek.

Aczel felszereléssel	4., 6., 8. 10 „ — „
Kézápoló Honney Jelly	— „ 70 „
Margit krém és puder	1 „ — „
Diana krém és szappan	1 „ 50 „
Feeolin szappan	— „ 90 „

Valódi zsirtalanított Bruns vatta 1 klg.	3 kor. 40 fill.
Sérvkötők	2., 4. 6 „ — „
Suspensorium	1 „ — „
Irigateur üvegbetéttel vizmagasságot jelző mértékbeosztással	— 4., 5. 6 „ — „
Irigateur Email teljesen felszerelve	2., 3. 4 „ — „
Ágy üritő talak	— 2., 3., 4. 5 „ — „
Vizelő edények	— 1., 2., 3 „ — „
Havi kötők	— 2 3 „ — „
Havikötő betétek	— — — 20 „

Szopó készletek és alkatrészei.

→ **Jégtömlők és ülőpárnák gummiból.** ←

Catheder Nelaton szerint.

Férfi óvszerek tucatonként	1, 2, 3, 4 és 5 kor. — fill.
Padló fenymáz legfinomabb minőség minden színben 1 doboz	1 „ 20 „

Ásványvizek állandóan friss.

Asztali borok saját töltés, valódi Kadarka	— „ 80 fill.
Pezsgők üvegenként	3 „ — „

Cognac, Martel, Julien stb.

21.

Tisztelettel

ifj. Fodor Ignácz.

Gummi óvszerek sejtjem vékony 20 drból álló mint együstemény 6 korona.

Brázay sósborszesz nagyban és kicsinyben.

Fuchs Antal és József

kő- és könyvnyomdája

Ujpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalják hirlapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyás jelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyetbeli nyomtatványok szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.